

Onze ref.: LC/SVH/36561

Antwerpen, 13 november 2021

IBR

tech@ibr-ire.be

Openingsuren: 09:00u – 12:00u
14:00u – 16:00u
Vrijdagmiddag en woensdag enkel na afspraak

Geachte dames, heren

Betreft: Opmerkingen op ontwerpnorm omzetting

Gelieve hierbij onze opmerkingen op de ontwerpnorm inzake de opdracht van de beroepsbeoefenaar bij de omzetting van een entiteit te willen vinden.

Gevolgvend aan uw verzoek bevestigen wij u uitdrukkelijk dat zowel onze reactie als onze naam na afloop van de openbare raadplegingsperiode op uw website mag worden gepubliceerd.

Opmerkingen:

1. Paragraaf 1: Toepassingsgebied: *“Onderhavige norm is van toepassing op de opdracht die door de commissaris, of zo er geen is, door de beroepsbeoefenaar... ” → “Onderhavige norm is van toepassing op de opdracht die door de beroepsbeoefenaar...”*
 - **Aanpassing aan de definitie: vermits u in de definitie definieerde: (vii) “beroepsbeoefenaar”:** deze term betreft de commissaris, of als er geen commissaris is, een door het bestuursorgaan, in voorkomend geval door de algemene vergadering (VOF en CommV), aangewezen bedrijfsrevisor of een gecertificeerd accountant
2. Deze opmerking geldt tevens voor:
 - a. Aanhef (4)
 - b. A4
 - **Aanpassing aan de definitie: vermits u in de definitie definieerde: (vii) “beroepsbeoefenaar”:** deze term betreft de commissaris, of als er geen commissaris is, een door het bestuursorgaan, in voorkomend geval door de algemene vergadering (VOF en CommV), aangewezen bedrijfsrevisor of een gecertificeerd accountant
3. Paragraaf 1: Toepassingsgebied: *“... in de artikelen 14:4 (vennootschappen), 14:21 (grensoverschrijdende omzetting (emigratie) van een vennootschap), 14:32 (vennootschap in (I)VZW), 14:38 (omzetting van een VZW in een erkende CVSO of CV erkend als SO) en 14:47 (omzetting tussen vormen van verenigingen), 14:57 (grensoverschrijdende omzetting (emigratie) van een (I)VZW), 14:67 (stichtingen), 14:74 (grensoverschrijdende omzetting (emigratie) van een stichting)” → “... in de artikelen 14:4 (vennootschappen), 14:21, lid 2 (grensoverschrijdende omzetting (emigratie) van een vennootschap), 14:32, lid 2, 3° (vennootschap in (I)VZW), 14:38, lid 2, 3° (omzetting van een VZW in een erkende CVSO of CV erkend als SO) en 14:47, lid 2, 3° (omzetting tussen vormen van verenigingen), 14:57, lid 2 (grensoverschrijdende omzetting (emigratie) van een (I)VZW), 14:67, lid 2, 3° (stichtingen), en 14:74, lid 2 (grensoverschrijdende omzetting (emigratie) van een stichting)”.*

- toevoeging van de leden van de betreffende artikels
4. Paragraaf A2: ... kunnen deze gebeuren in in combinatie met andere verrichtingen → ... kunnen deze gebeuren in combinatie met andere verrichtingen
- schrijffout
5. Toepassingsgebied A3: “– een staat van activa en passiva door het bestuursorgaan van de rechtspersoon (art. 14:3, 14:21; 14:32, 2°; 14:38, 2°; 14:47, 2°; 14:57; 14:67, §1, 2° en 14:74 WVV)” → “– een staat van activa en passiva door het bestuursorgaan van de rechtspersoon (art. 14:3, 14:21, lid 1; 14:30; 14:32, lid 2, 2°; 14:38, lid 2, 2°; 14:47, lid 2, 2°; 14:57, lid 1; 14:66; 14:67, §2, 2°; 14:74, lid 1 en 14:83 WVV)”
- verwijzing naar verkeerde artikels!
 - verwijzing naar foutief §
 - 3 artikelnummers vergeten
 - toevoeging van de leden van de betreffende artikels
6. Toepassingsgebied A3: “– een bijzonder verslag door het bestuursorgaan van de rechtspersoon (art. 14:5; 14:21; 14:32; 14:38; 14:47; 14:57; 14:67 en 14:73 WVV); → “– een bijzonder verslag door het bestuursorgaan van de rechtspersoon (art. 14:5; 14:20; 14:32, lid 1; 14:38, lid 1; 14:47, lid 1; 14:56; 14:67, § 2, 1° en 14:73 WVV);
- zelfs verwijzing naar verkeerde artikels!
 - toevoeging van de leden van de betreffende artikels
7. Toepassingsgebied A3: “– een beoordelingsverslag door de beroepsbeoefenaar (art. 14:4; 14:21; 14:32; 14:38; 14:47; 14:57; 14:67, §2, 1° en 14:74 WVV)” → “– een beoordelingsverslag door de beroepsbeoefenaar (art. 14:4; 14:21, lid 2; 14:32, lid 2, 3°; 14:38, lid 2, 3°; 14:47, lid 2, 3°; 14:57, lid 2; 14:67, §2, 3° en 14:74, lid 2 WVV)”
- toevoeging van de leden van de betreffende artikels
 - wanneer er dan uiteindelijk naar een lid van een artikel verwezen wordt is de verwijzing foutief!!
8. Toepassingsgebied A3: “Wanneer de door het WVV vereiste verslagen ontbreken, is het besluit van de algemene vergadering of van het bestuursorgaan ingeval van een stichting, nietig.” → “Wanneer de door het WVV vereiste verslagen ontbreken, is het besluit van de algemene vergadering of ingeval van een stichting van het bestuursorgaan, nietig.”
- Betere formulering vermits in dit geval het besluit van het bestuursorgaan enkel slaat op een stichting
9. Definitie (IX): “IBA” → ITAA
- IBA is een niet bestaand Instituut
10. Definitie XIII: gezamenlijk → gezamenlijk
- schrijffout
11. Definitie (XVII): “... en het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten” → “... en het voormalig Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten”
- het IAB is gefusioneerd en bestaat niet meer
12. Doelstelling: bij te voegen onder nieuwe (c) en oude (c) wordt dan (d): “om ingeval van een kapitaalvennootschap te beoordelen of het nettoactief niet kleiner is dan het kapitaal”
- Toevoeging van een doelstelling en aanpassing van de nummering

13. Paragraaf A6: "... Deze Algemene controlenorm werd sindsdien aangevuld ... en de artikelen 55 tot 60 met betrekking tot de kwaliteitscontrole". → : " ... Deze Algemene controlenorm werd sindsdien aangevuld ... en de artikelen 55 tot 60 met betrekking tot de **kwaliteitstoetsing**"
- **Het IAB heeft gekozen voor de term "kwaliteitstoetsing" en niet "kwaliteitscontrole"**
14. Paragraaf 12: "Alvorens deze opdracht te aanvaarden ..., zich ervan te vergewissen of deze entiteit voldaan heeft aan de wettelijke verplichting om een commissaris aan te stellen krachtens de artikelen 1:24, § 1 en 3:72, 3:47, § 6, 3:51, § 6 of 3:72, 2° in fine WVV." → "Alvorens deze opdracht te aanvaarden ..., zich ervan te vergewissen of deze entiteit voldaan heeft aan de wettelijke verplichting om een commissaris aan te stellen krachtens de artikelen 1:24, § 1 ~~en 3:72~~, 3:47, § 6, 3:51, § 6 of 3:72, 2° in fine WVV."
- **Schrapping van een artikel, dat daarna, samen met andere artikels, juist aangehaald wordt**
15. Paragraaf A8 in fine: "In geval van niet-naleving kan worden verwezen naar de mogelijke juridische gevolgen in hoofde van de beroepsbeoefenaar." Het is beter te stellen dat de beroepsbeoefenaar zijn opdracht moet teruggeven, het beheersorgaan op de hoogte dient te brengen van de miskennen van de verplichting, dit verslag niet mag opstellen en dat een commissaris in de identiteit dient aangesteld te worden.
- **specifieker**
16. Paragraaf 16: toevoegen: Ingeval het een kapitaalvennootschap betreft dient de beroepsbeoefenaar ook na te gaan of het nettoactief niet kleiner is dan het kapitaal.
- **Vereiste voor een kapitaalvennootschap**
17. Paragraaf 18, 1ste gedachtestreepje: "- ISRE 2410, indien de opdracht wordt uitgevoerd door de commissaris (zie par. 11 van deze norm) behoudens in het geval hij de betrokken staat reeds gecontroleerd heeft in het kader van zijn mandaat als commissaris overeenkomstig de ISA's"; beter →: "- ISRE 2410, indien de opdracht wordt uitgevoerd door de commissaris (zie par. 11 van deze norm) behoudens in het geval hij de betrokken staat **overeenkomstig de ISA's** reeds gecontroleerd heeft in het kader van zijn mandaat als commissaris"
- **Betere formulering**
18. Paragraaf A13: toevoegen in fine: "... **verantwoordelijkheden van enerzijds het bestuursorgaan en anderzijds de beroepsbeoefenaar. De beroepsbeoefenaar dient na te gaan of de opdrachtbrief ondertekend werd door een geldig aangestelde bestuurder of ingeval van een vennootschap onder firma en een commanditaire vennootschap door de algemene vergadering.(art. 14:4 WVV)**"
- **De beroepsbeoefenaar dient na te gaan of hij geldig werd aangesteld**
19. Paragraaf 21, 7: de ontwerpakte → de ontwerpakte **van de omzetting en van de nieuwe statuten;**
- **Het zijn de twee aktes die in zijn dossier moeten steken**
 - **Gevolgd door een ";**
20. Paragraaf 21: toevoegen:
9. de opdrachtbrief
 10. de laatste jaarrekening opgesteld voor datum staat activa en passiva
 11. het verificatieprogramma zelf
 12. bewijskrachtig materiaal betreffende de activa en passivaposten van de staat van activa en passiva
- **bijkomende stukken die ook minstens in zijn documentatie dienen te steken**

21. Paragraaf A16, laatste lid: "Voor de grensoverschrijdende omzetting geldt ... dat de staat van activa en passiva niet meer dan vier maanden (art. 14:21, 14:57 en 14:74 WVV) vóór de algemene vergadering" → "Voor de grensoverschrijdende omzetting geldt ... dat de staat van activa en passiva niet meer dan vier maanden (art. 14:21, lid 1, 14:57, lid 1 en 14:74, lid 1 WVV) vóór de algemene vergadering"
- **Juiste aanhaling wetsartikels**
22. Paragraaf A18: toevoegen: "Als de beroepsbeoefenaar in de loop van zijn werkzaamheden gebeurtenissen vaststelt na afsluiting van de staat van activa en passiva die een betekenisvol effect kunnen hebben op de voorstelling van de staat van activa en passiva of op het bedrag van het nettoactief, dan moet hij dat vermelden in zijn verslag"
- **het zijn ook de gebeurtenissen die plaats gegrepen hebben na opstelling datum staat van activa en voor de datum van zijn verslag die dienen opgenomen te worden. Die kunnen onmogelijk in de staat van activa en passiva opgenomen worden!**
23. Paragraaf A20: "De zinsnede "de staat besluit met het verschil" (artikel 14:3, tweede lid, in fine WVV) betekent in de praktijk dat dit verschil onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan valt en dient te worden toegelicht in het bijzonder verslag van het bestuursorgaan." → "De zinsnede "de staat besluit met het verschil" (artikel 14:3, tweede lid, in fine WVV) betekent in de praktijk enerzijds dat het bestuursorgaan voor de kapitaalvennootschappen, waarbij het nettoactief kleiner is dan het kapitaal, een staat van activa en passiva moet opmaken, waarbij in fine duidelijk het verschil tussen het nettoactief en het kapitaal wordt vermeld en anderzijds dat dit verschil onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan valt en dient te worden toegelicht in het bijzonder verslag van het bestuursorgaan."
- **Naast deze verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan dient bij een kapitaalvennootschap onderaan de staat van activa en passiva overeenkomstig de wet duidelijk het verschil tussen het nettoactief en het kapitaal worden vermeld, wanneer dit nettoactief kleiner is dan het kapitaal**
24. Paragraaf A20 (1) toevoegen: "Het resultaat van het lopende boekjaar tot op de datum van de afsluiting van de staat van activa en passiva zal vermeld worden onder een afzonderlijke rubriek van het overgedragen resultaat in het eigen vermogen."
- **Eigen aan een tussentijdse afsluiting**
25. Paragraaf A20 (2): toevoegen: "Bij een kapitaalvennootschap dient het het bedrag van het kapitaal te zijn dat in de staat van activa en passiva op datum van de opstelling van deze staat voorkomt. Een wijziging van het kapitaal, die na die datum doorgevoerd zou worden, kan niet opgenomen worden in de staat. De beroepsbeoefenaar zal het voorstel tot wijziging van het kapitaal in zijn verslag vermelden, zonder dat deze vermelding zijn besluit mag beïnvloeden."
- **Een kapitaalverhoging, uitgevoerd na datum staat, mag het bedrag van het kapitaal in de staat niet beïnvloeden**
26. Paragraaf A20 (3): toevoegen: "Zelfs als de vennootschap die zich omzet naar een kapitaalvennootschap een nettoactief heeft dat kleiner is dan het geplaatst en/of volgestort minimumkapitaal voorzien door het WVV, dan kan de omzetting plaatsvinden. De beroepsbeoefenaar zal echter in zijn verslag en eventueel in het besluit van zijn verslag uitdrukkelijk het specifieke risico dat eruit voortvloeit in herinnering brengen, met name onder meer de eventuele aansprakelijkheid van de personen bedoeld in het artikel 14:12 WVV

(vennoten VOF en CommV en leden van het bestuursorgaan van de andere vennootschappen) en het feit dat elke belanghebbende in rechte de ontbinding van de vennootschap kan vragen wanneer voor een NV het nettoactief lager is dan € 61 500,00 (artikel 7:229 WVV). Deze vermelding kan in de conclusie worden weggelaten in het geval voldoende externe inbrengen worden vooropgesteld.”

- Vermelding in verslag van de aansprakelijkheid i.v.m. omzetting met een te laag kapitaal

27. Paragraaf A22: “Het bijzonder verslag van het bestuursorgaan moet het omzettingsvoorstel toelichten In voorkomend geval moeten de gevolgen worden uitgelegd die de wijziging kan hebben voor de aandeelhouders of voor het bestuursorgaan (zie art. 14:20, 14:57 en 14:73 WVV ingeval van grensoverschrijdende omzetting). ...” → “Het bijzonder verslag van het bestuursorgaan moet het omzettingsvoorstel toelichten In voorkomend geval moeten de gevolgen worden uitgelegd die de wijziging kan hebben voor de aandeelhouders of voor het bestuursorgaan (zie art. 14:20, 14:56 en 14:73 WVV ingeval van grensoverschrijdende omzetting).”

- Wijziging foutief wetsartikel

28. Paragraaf A23: “Afwijkingen, met inbegrip van weglatingen, worden geacht van materieel belang te zijn indien van hen, afzonderlijk of gezamenlijk,...” → Afwijkingen, met inbegrip van weglatingen, worden geacht van materieel belang te zijn indien van hen, afzonderlijk of gezamenlijk,...”

- schrijffout

29. Paragraaf 28: “Het inzicht van de beroepsbeoefenaar dient onder meer het volgende te bevatten:” → “De beroepsbeoefenaar dient onder meer inzicht te verwerven over volgende elementen van de entiteit of verrichting:”

- Betere formulering

30. Paragraaf A24: “... stelt art. 14:8, §2 WVV dat artikel 5:102, 6:87 of 7:155 WVV van overeenkomstige toepassing is, doch met uitzondering van hun tweede lid) → “... stelt art. 14:8, §2 WVV dat artikel 5:102, 6:87 of 7:155 WVV met uitzondering van hun tweede lid van overeenkomstige toepassing is)

- Betere formulering

31. Paragraaf 32: toevoegen: “... en hem een nieuwe staat te bezorgen. Wordt er geen nieuwe staat activa en passiva voorgelegd...” → “... en hem een nieuwe staat te bezorgen. De staat van activa en passiva moet immers zonder toevoeging noch weglating voortvloeien uit de balans van de rekeningen. Wordt er geen nieuwe staat activa en passiva voorgelegd...”

- Duidelijke toevoeging door reden op te geven

32. Paragraaf 32: toevoegen in fine: “Wordt er geen nieuwe staat activa en passiva voorgelegd, dient de beroepsbeoefenaar hiermee rekening te houden bij het vormen van zijn conclusie” → “Wordt er geen nieuwe staat activa en passiva voorgelegd, dient de beroepsbeoefenaar hiermee rekening te houden bij het vormen van zijn conclusie en dit uitdrukkelijk te vermelden in zijn verslag”

- Het alleen rekening houden in de conclusie is niet voldoende: ook in de loop van zijn verslag moet dit naar voor komen

33. Paragraaf 35: “... over de integriteit van het bestuursorgaan zodanig dat de schriftelijke bevestigingen niet betrouwbaar zijn...” → “... over de integriteit van het bestuursorgaan omdat en in zover de verkregen schriftelijke bevestigingen niet betrouwbaar zijn...”

- Beter Nederlands

34. Paragraaf A29: bestuursorgaan → bestuursorgaan
- schrijffout
35. V.1. Het vormen van de conclusie: moet in italic: **V.1. Het vormen van de conclusie**
- schoonheidsfout
36. Paragraaf 36 (l): de staat → De staat
- schoonheidsfout
37. Paragraaf 42: "De beroepsbeoefenaar dient een conclusie met voorbehoud te formuleren wanneer hij concludeert dat de (mogelijke) effecten van de aangelegenheid (-heden), die aanleiding geven ..." → "De beroepsbeoefenaar dient een conclusie met voorbehoud te formuleren wanneer hij concludeert dat de (mogelijke) effecten van de aangelegenheid (-heden), die aanleiding geeft (geven) ..."
- taalfout
38. V.2. Verslag: moet in italic **V.2. Verslag**
- schoonheidsfout
39. Paragraaf A33: "... relevant zijn voor het begrip van gebruikers van de beoordelingsopdracht, de verantwoordelijkheden van de beroepsbeoefenaar of het beoordelingsverslag." → "... relevant zijn voor het begrip van gebruikers van de beoordelingsopdracht, voor de verantwoordelijkheden van de beroepsbeoefenaar of voor het beoordelingsverslag."
- taalfout
40. Paragraaf 48: "De beroepsbeoefenaar dient de staat van activa en passiva, die hij beoordeeld heeft, te voegen bij zijn verslag of op te nemen in zijn verslag." → "De beroepsbeoefenaar dient de ondertekende staat van activa en passiva, die hij beoordeeld heeft, te voegen bij zijn verslag of op te nemen in zijn verslag."
- De besproken staat van activa en passiva dient ondertekend te zijn door het beheersorgaan.
41. Paragraaf 51: "... dient hij dat te vermelden in zijn verslag aan de algemene vergadering, met melding, in voorkomend geval, van de wijze waarop zijn werkzaamheden daardoor zijn beïnvloed." → "... dient hij dat te vermelden in zijn verslag aan de algemene vergadering, of in het geval van een stichting aan het bestuursorgaan, met melding, in voorkomend geval, van de wijze waarop zijn werkzaamheden daardoor zijn beïnvloed."
- Een stichting heeft geen dergelijk orgaan!
42. Bijlage 1:

	Momenteel	Moet worden
Nationale omzetting vennootschap (art. 14:2-14:14)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:4); verslag bestuursorgaan (art. 14:5)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:4); verslag bestuursorgaan (art. 14:5)
Grensoverschrijdende omzetting vennootschap (art. 14:15-14:30)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:21); verslag bestuursorgaan (art. 14:20)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:21, lid 2); verslag bestuursorgaan (art. 14:20)
Nationale omzetting vennootschap in (I)VZW (art. 14:31-14:36)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:32); verslag bestuursorgaan (art. 14:32)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:32, lid 2, 3°); verslag bestuursorgaan (art. 14:32, lid 1)
Omzetting van een VZW in een erkende CVSO of CV erkend als SO (art. 14:37-14:45)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:38); verslag bestuursorgaan (art. 14:38)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:38, lid 2, 3°); verslag bestuursorgaan (art. 14:38, lid 1)
Nationale omzetting (I)VZW (art. 14:46-14:50)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:47); verslag bestuursorgaan (art. 14:47)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:47; lid 2, 3°); verslag bestuursorgaan (art. 14:47, lid 1)
Grensoverschrijdende omzetting (I)VZW (art. 14:51-14:66)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:57); verslag bestuursorgaan (art. 14:56)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:57, lid 2); verslag bestuursorgaan (art. 14:56)
Nationale omzetting stichtingen (art.14:67)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:67, §2, 1°); verslag bestuursorgaan (art. 14:67)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:67, §2, 3°); verslag bestuursorgaan (art. 14:67, § 2, 1°)
Grensoverschrijdende omzetting stichtingen (art. 14:68-14:83)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:74); verslag bestuursorgaan (art. 14:73)	Verslag beroepsbeoefenaar (art. 14:74, lid 2); verslag bestuursorgaan (art. 14:73)

- De leden en paragrafen van de diverse artikels worden niet vermeld
- Als dit dan toch voor éénmaal vermeld wordt, is het nog foutief!

43. In de verslagen dient telkenmaal EUR na het bedrag vermeld en niet ervoor:
het is bijvoorbeeld: 5,00 EUR of € 5,00

- taalfout

44. Bijlage 2.1: Overige aangelegenheid – [Indien van toepassing: Overeenkomstig artikel 14:12 ... is het bestuursorgaan van de om te zetten vennootschap, ... gehouden (i) voor de overwaardering van het nettoactief zoals blijkt uit de staat van activa en passiva en (iii) tot vergoeding van de schade ...] → – [Indien van toepassing: Overeenkomstig artikel 14:12 ... is het bestuursorgaan van de om te zetten vennootschap, ... gehouden (i) voor de overwaardering van het nettoactief zoals blijkt uit de staat van activa en passiva en (ii) tot vergoeding van de schade ...]

- er is geen (II): Nummering dient aangepast te worden

45. Bijlage 2.1., 2.2., 2.3. en 2.4.: IBR-IBA-norm???

- IBA is een niet bestaand Instituut

46. Beoordelingsverslag 2.2. en 2.4. "Wij werden voor deze opdracht door het bestuursorgaan aangesteld op datum van XX ..." → "Wij werden voor deze opdracht door het bestuursorgaan of ingeval van een vennootschap onder firma en een commanditaire vennootschap door de algemene vergadering.(art. 14:4 WVV) aangesteld op datum van XX ..."

- In een VOF en CommV wordt de beroepsbeoefenaar aangesteld door de algemene vergadering en niet door het beheersorgaan.

Beoordelingsverslag 2.2. en 2.4.: "[Indien van toepassing: Overeenkomstig artikel 14:12 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen inzake de eventuele aansprakelijkheid bij omzetting, is het bestuursorgaan van de om te zetten vennootschap, niettegenstaande enig

andersluidend beding, jegens de betrokkenen hoofdelijk gehouden ...” → “[Indien van toepassing: Overeenkomstig artikel 14:12 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen inzake de eventuele aansprakelijkheid bij omzetting, zijn de vennoten van een vennootschap onder firma, de gecommanditeerde vennoten van een commanditaire vennootschap en de leden van het bestuursorgaan van de om te zetten vennootschap, niettegenstaande enig andersluidend beding, jegens de betrokkenen hoofdelijk gehouden ...”

- In voorkomend geval dient ook de aansprakelijkheid van de vennoten van een vennootschap onder firma en de gecommanditeerde vennoten van een commanditaire vennootschap gevat.

Met vriendelijke groeten,

L. Ceulemans
Certified Tax Accountant ITAA

